

HYVINVOINTIALA

Ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen jonotilanne heinä - joulukuu 2025

2/2026

Hali selvittää ikääntyneiden ympärivuorokautisen palveluasumisen jonotilannetta

Tästä on kyse

Hali selvittää puolivuositain hyvinvointialueiden tiedot ikääntyneiden jonotilanteesta tietopyynnöllä

Lähes 2 300 ikääntynyttä odotti hoivakotipaikkaa joulukuun 2025 lopussa

He joutuvat odottamaan hoivapaikkaa keskimäärin kaksi kuukautta

Näin ei tarvitsisi olla: yrityksillä ja järjestöillä olisi tuhansia vapaita hoivapaikkoja

Mutta hyvinvointialueet ovat leikanneet näistä ostopalveluista...

Näin laki sanoo hoivapaikan saannista:

Sosiaalihuoltolain 45 § mukaan hoivapaikka tulisi saada kiireellisissä tapauksissa viipymättä ja muissa tapauksissa **ilman aiheetonta viivytystä**, kuitenkin viimeistään 3 kk kuluessa asian vireille tulosta.

Apulaisoikeusasiamiehen ratkaisu:¹⁾

“Totean, että laissa käytetty sanamuoto ”ilman aiheetonta viivytystä” tarkoittaa, **ettei toimeenpanoa saa tarkoituksellisesti viivästyttää esimerkiksi sen takia, että hyvinvointialue pyrkisi säästämään vanhuspalvelujen järjestämisen kustannuksissa.** – – Korostan, että **lainmukaista ei ole se, että asiakkaita estetään saamasta heidän tarpeitaan vastaavia tarjolla olevia yksityisiä palveluja, jos vastaavia palveluja ei ole tarjolla hyvinvointialueen omana toimintana.**”

1) Eduskunnan apulaisoikeusasiamies Sakslinin ratkaisu koskien Pirkanmaan hyvinvointialueen ohjeistusta vanhusten ympärivuorokautisesta palveluasumisesta, kotiuttamisesta ja ostopalvelujen käytöstä. Otsikossa linkki ratkaisuun.

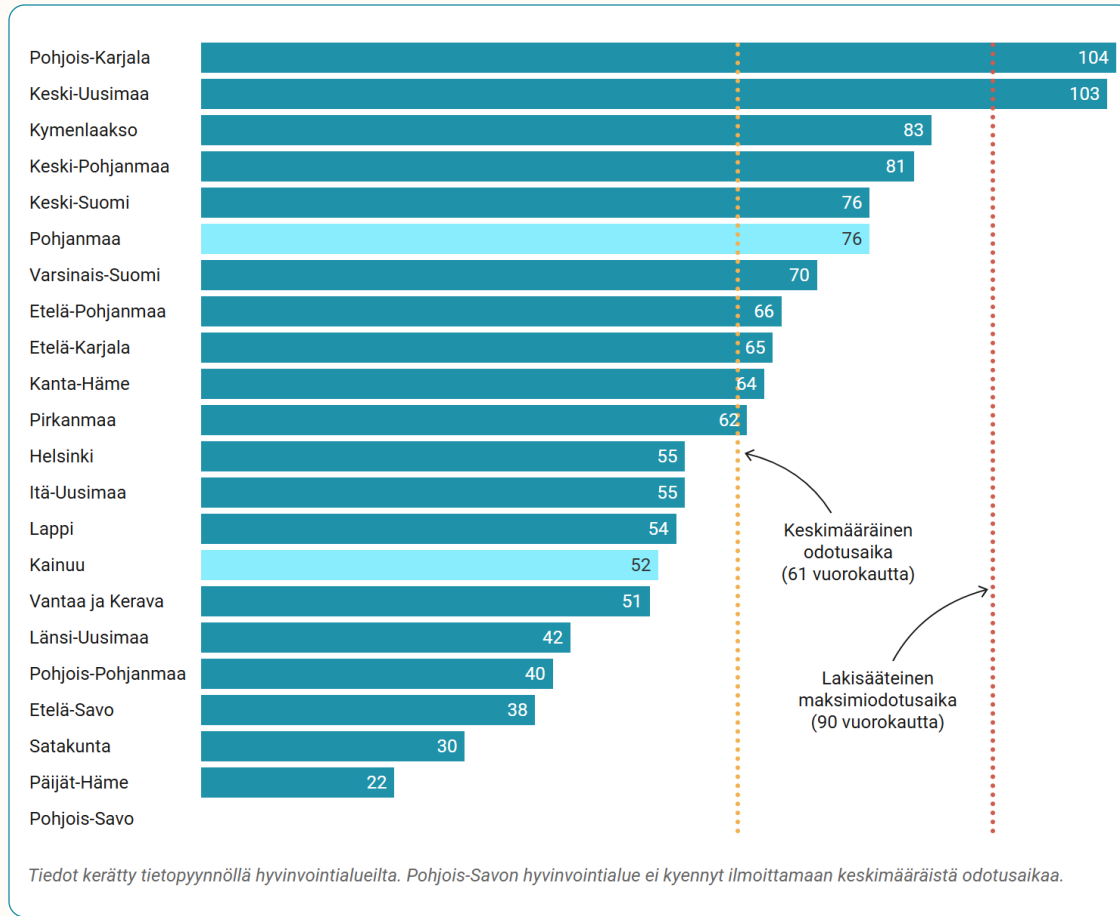
2) Apulaisoikeusasiamies Sakslin on antanut 17.1.2025 [huomautuksen](#) myös Varhalle lainvastaisesta ja virheellisestä menettelystä ympärivuorokautisen palveluasumisen järjestämisessä.

3) Liitteessä 3 on listattu kaikki apulaisoikeusasiamiehen huomautukset asiaan liittyen.

Hoivapaikkojen odotusajat ovat laittoman pitkiä

ODOTUSAJAT IKÄÄNTYNEIDEN YMPÄRIVUOROKAUTISESSA HOIVASSA SYKSYLLÄ 2025

■ Odotusajan alkaminen las kettu täysin oikein
■ Odotusajan alkaminen las kettu miltei oikein
●●●●● Maanlaajuinen keskiarvo, 61 vrk
●●●●● Lain mukainen maksimi, 90 vrk

HOIVAPAikkojen odotusajat ovat kasvaneet puolel vuoden ja vuoden takaisesta

- Hoivapaikkaa joutui odottamaan heinä-joulukuussa 2025 keskimäärin 61 vuorokautta, mikä on 5 vuorokautta enemmän kuin keväällä 2025 ja 4 vuorokautta enemmän kuin syksyllä 2024
- Pohjois-Karjalassa ja Keski-Uudellamaalla keskimääräinen hoivapaikan odotusaika on laittoman pitkä, yli kolme kuukautta
  - Pohjois-Karjalassa odotusaika on kasvanut 25 vuorokaudella kevästä
  - Keski-Uudellamaalla odotusaika on kasvanut 18 vuorokaudella kevästä
- Yli neljällä viidestä hyvinvointialueesta odotusaika on yli kuukauden ja puolella yli kaksi kuukautta
- Kaikki hyvinvointialueet ovat laskeneet odotusajan alkamisajankohdan oikein
  - Odotusaika tulee laskea alkaneeksi hetkestä, kun hyvinvointialue saa ensimmäistä kertaa tiedon henkilön mahdollisesta palvelutarpeesta
  - Vielä vuosi sitten viisi aluetta laski odotusajan väärin eli laskentatavat ovat kehittyneet positiiviseen suuntaan
- Paras tilanne odotusaikojen osalta on Päijät-Hämeessä ja Satakunnassa.
  - Näillä alueilla hoivapaikan saa alle kuukaudessa hetkestä, jolloin huoli ikääntyneen pärjäämisestä on noussut
  - Näiden alueiden odotusajat ovat olleet lyhimät myös kahdessa edellisessä mittauksessa keväällä 2025 ja syksyllä 2024

Hoivapaikkojen odotusajat ovat kasvaneet keväästä

ODOTUSAIKOJEN KEHITYS YMPÄRIVUOROKAUTISESSA HOIVASSA, SYKSY 2025 VS EDELLISET MITTAUKSET

Hyvinvointialue	Keskimääräinen odotusaika syksy 2025	Muutos 6 kk takaiseen ▲	Muutos 12 kk takaiseen
Pohjois-Pohjanmaa	40	-18	-27
Keski-Pohjanmaa	81	-14	-14
Etelä-Pohjanmaa	66	-7	-3
Lappi	54	-2	-14
Länsi-Uusimaa	42	0	-1
Pohjois-Savo		0	0
Päijät-Häme	22	2	-3
Etelä-Karjala	65	3	-17
Keski-Suomi	76	4	18
Pohjanmaa	76	4	-2
Varsinais-Suomi	70	4	17
Pirkanmaa	62	5	9
Itä-Uusimaa	55	6	-22
Kainuu	52	7	1
Etelä-Savo	38	9	-3
Satakunta	30	9	6
Kymenlaakso	83	12	17
Helsinki	55	16	32
Kanta-Häme	64	17	17
Keski-Uusimaa	103	18	42
Vantaa ja Kerava	51	19	16
Pohjois-Karjala	104	25	25

Tiedot kerätty tietopyynnöllä hyvinvointialueilta. Pohjois-Savon hyvinvointialue ei kyennyt ilmoittamaan keskimääräistä odotusaikaa.

HOIVAPAIKKOJEN ODOTUSAJAT OVAT KASVANEET 16 ALUEELLA KEVÄÄSTÄ 2025

- Keskimääräinen odotusaika on kasvanut 5 vuorokaudella puolen vuoden takaisesta ja 4 vuorokaudella vuoden takaisesta

Vertailu syksyn 2025 ja kevään 2025 välillä - 6 kk muutos:

- 16 hyvinvointialueella odotusajat ovat kasvaneet 6 kk takaisesta
  - Eniten odotusaika on kasvanut Pohjois-Karjalassa, jossa odotusaika on pidentynyt 25 vrk puolen vuoden takaisesta
- 1 hyvinvointialueella odotusaika on pysynyt entisellään
  - Länsi-Uudellamaalla pysynyt keskimäärin 42 vuorokaudessa
- 4 hyvinvointialueella odotusaika on lyhentynyt 6 kk takaisesta
  - Eniten odotusaika on lyhentynyt Pohjois-Pohjanmaalla, jossa hoivapaikkaa odotettiin syksyllä 2025 18 vrk vähemmän kuin keväällä 2025

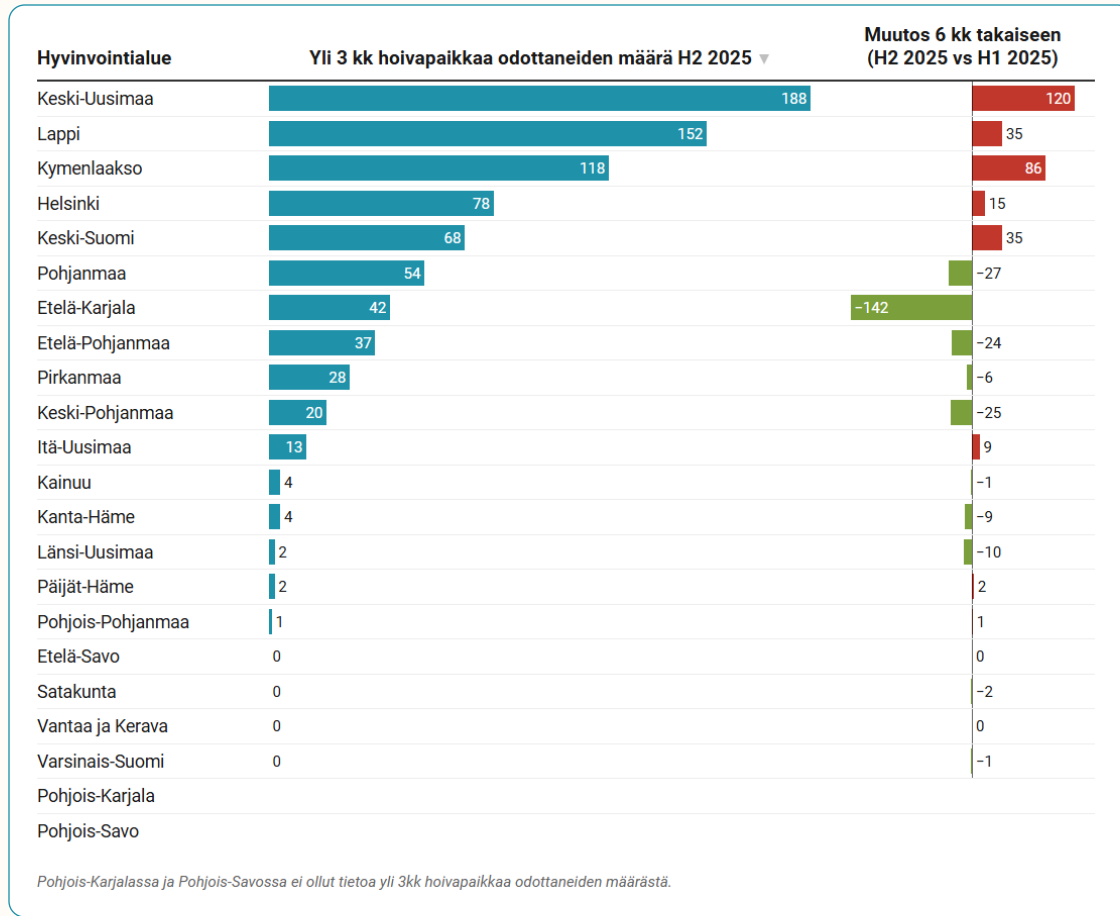
Vertailu syksyn 2025 ja syksyn 2024 välillä - 12 kk muutos:

- 11 hyvinvointialueella odotusajat ovat kasvaneet vuoden takaisesta
  - Eniten odotusaika on kasvanut Keski-Uudellamaalla, jossa hoivapaikkaa joutui odottamaan 42 vrk pidempään vuoden takaiseen verrattuna
- 10 hyvinvointialueella odotusajat ovat lyhentyneet vuoden takaisesta
  - Parhaiten odotusaikojia on lyhentänyt Pohjois-Pohjanmaa, jossa hoivapaikan odotusaika on lyhentynyt 27 vuorokaudella syksystä 2024

811 ikääntynyttä odotti hoivapaikkaa yli kolme kuukautta

IKÄÄNTYNEIDEN MÄÄRÄ, JOILLE ENSIMMÄISTÄ PAIKKAA TARJOTTIIN YLI 3KK PÄÄSTÄ TARPEEN ILMENEMISESTÄ

AINOASTAAN NELJÄ HYVINVOINTIALUTTA PYSTYI TARJOAMAAN HOIVAPAIKAN LAIN PUITTEISSA KAIKILLE

- Heinä-joulukuun 2025 aikana yli 800 ikääntynyttä joutui odottamaan hoivapaikkaa yli kolme kuukautta eli laittoman pitkään
  - Luku pitää sisällään henkilöt, joille ensimmäistä hoivapaikkaa tarjottiin yli 3kk päästä tarpeen ilmenemisestä heinä-joulukuun 2025 aikana
- Ainoastaan 4 hyvinvointialueella kaikki hoivapaikkaa odottaneet ikääntyneet saivat hoivapaikan lain puitteissa alle kolmessa kuukaudessa
- 16 hyvinvointialueella oli ikääntyneitä, jotka joutuivat odottamaan hoivapaikkaa laittoman pitkään syksyn 2025 aikana
- 8 hyvinvointialueella laittoman pitkään odottaneiden määrä on kasvanut keväästä 2025
  - Kasvua laittomissa jonoissa on etenkin Keski-Uudellamaalla, jossa yli 3kk odottaneiden määrä kasvoi peräti 120 henkilöllä
  - Yli 3kk odottaneiden määrä näkyy Keski-Uudellamaalla myös keskimääräisessä odotusajassa, joka sekin oli maan pisimpiä 103 vrk
- 10 hyvinvointialueella yli 3 kk odottaneiden määrä on laskenut keväästä 2025
  - Eniten laittoman pitkään odottaneiden määrä on vähentynyt Etelä-Karjalassa, jossa määrä laski 142 ikääntyneellä
- Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon osalta tietoa yli 3kk odottaneiden määrästä ei ole saatavilla

Lähes 2300 ikääntynyttä odotti hoivapaikkaa vuoden lopussa

YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIVAN PAIKKAA ODOTTAVIEN MÄÄRÄT VUODEN 2025 LOPUSSA

Hyvinvointialue	Jonossa olevien määrä 31.12.2025 ▾	Jonottavien määrän muutos 6 kk takaiseen	Jonottavien määrä suhteessa +85 v määrään, % 31.12.2025
Pirkanmaa	268	71	1,7%
Varsinais-Suomi	259	63	1,6%
Länsi-Uusimaa	210	56	1,9%
Helsinki	198	68	1,3%
Pohjois-Savo	149	-36	1,7%
Pohjanmaa	145	25	2,4%
Keski-Suomi	135	23	1,5%
Pohjois-Karjala	107	36	1,8%
Lappi	102	-29	1,7%
Etelä-Karjala	87	-36	1,7%
Kanta-Häme	87	7	1,5%
Kymenlaakso	87	-22	1,4%
Keski-Pohjanmaa	76	41	3,5%
Etelä-Pohjanmaa	65	-38	0,9%
Satakunta	63	24	0,8%
Etelä-Savo	56	40	1,0%
Keski-Uusimaa	49	-37	1,0%
Itä-Uusimaa	28	-2	1,0%
Kainuu	28	-3	1,0%
Päijät-Häme	22	-5	0,3%
Vantaa ja Kerava	16	-28	0,3%
Pohjois-Pohjanmaa	14	2	0,1%

Tiedot kerätty tietopyynnöllä hyvinvointialueilta.

JONOTTAJIEN MÄÄRÄ KASVANUT 220 HENKILÖLLÄ KESÄKUUN 2025 LOPUSTA

- Joulukuun 2025 lopussa hoivapaikkaa odotti lähes 2 300 ikääntynyttä
  - Luku kattaa vain ikääntyneet, joille on jo tehty palvelupäätös
  - Tämän lisäksi on valtava määrä ikääntyneitä, jotka odottavat palvelutarpeen arviointia
- Määrällisesti eniten jonottajia oli Pirkanmaalla ja Varsinais-Suomessa.
- Eniten jonottajia suhteessa ikääntyneeseen väestöön on Keski-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla
  - Näillä alueilla jonossa olevien määrä on suurin suhteessa alueen yli 85-vuotiaiden määrään
- Koko maan tasolla jonottajien määrä on kasvanut 220 henkilöllä verrattuna kesäkuun 2025 loppuun
  - 10 aluetta on onnistunut lyhentämään jonojaan
  - Eniten jonossa olevien määrä on vähentynyt Etelä-Pohjanmaalla
- 12 hyvinvointialueella jonottavien määrä on kasvanut puolen vuoden takaisesta
  - Määrällisesti eniten jonot ovat kasvaneet suurilla hyvinvointialueilla Pirkanmaalla ja Helsingissä
  - Prosentuaalisesti suurimmat jonojen kasvut ovat tapahtuneet Etelä-Savossa ja Keski-Pohjanmaalla

Yli 500 ikääntynyttä odottaa hoivapaikkaa vuodeosastolla

HYVINVOINTIALUEIDEN ARVIO, KUINKA SUURI OSUUS HOIVAPAIKKAA ODOTTAVISTA ON OLLUT KUNKIN PALVELUN PIIRISSÄ SYKSYLLÄ 2025

ARVIO VUODEOSASTOLLA ODOTTAVIEN MÄÄRÄSTÄ VUODEN 2025 LOPUSSA

Hyvinvointialue	Kotihoito 1-2 krt/pv	Kotihoito 3+ krt/pv	Terveystieteiden huollon käyntejä 2 tai enemmän	Terveyskeskuksen tai sairaalan vuodeosastolla	Muu asumispalvelu	Ei tarvetta toistuville sotepalveluille
Etelä-Karjala	yli 80 %	yli 80 %		20 - 40 %	1 - 20 %	0 %
Etelä-Pohjanmaa	1 - 20 %	40 - 60 %	60 - 80 %	20 - 40 %	60 - 80 %	0 %
Etelä-Savo	1 - 20 %	yli 80 %	60 - 80 %	60 - 80 %	1 - 20 %	0 %
Helsinki *				16 %	33 %	
Itä-Uusimaa	1 - 20 %	yli 80 %	60 - 80 %	40 - 60 %	40 - 60 %	1 - 20 %
Kainuu	1 - 20 %	yli 80 %	yli 80 %	40 - 60 %	1 - 20 %	0 %
Kanta-Häme				1 - 20 %	60 - 80 %	0 %
Keski-Pohjanmaa	20 - 40 %	20 - 40 %		1 - 20 %	20 - 40 %	1 - 20 %
Keski-Suomi	0 %	40 - 60 %	1 - 20 %	1 - 20 %	20 - 40 %	0 %
Keski-Uusimaa	yli 80 %	yli 80 %		40 - 60 %	20 - 40 %	1 - 20 %
Kymenlaakso						
Lappi	1 - 20 %	60 - 80 %	1 - 20 %	20 - 40 %	20 - 40 %	0 %
Länsi-Uusimaa	20 - 40 %	20 - 40 %		20 - 40 %	1 - 20 %	
Pirkanmaa						
Pohjanmaa		60 - 80 %		20 - 40 %		
Pohjois-Karjala	1 - 20 %	1 - 20 %	60 - 80 %	40 - 60 %	20 - 40 %	1 - 20 %
Pohjois-Pohjanmaa	1 - 20 %	60 - 80 %		1 - 20 %	20 - 40 %	1 - 20 %
Pohjois-Savo	1 - 20 %	40 - 60 %		20 - 40 %	20 - 40 %	1 - 20 %
Päijät-Häme	1 - 20 %	20 - 40 %	1 - 20 %	20 - 40 %	1 - 20 %	1 - 20 %
Satakunta	0 %	20 - 40 %		0 %	yli 80 %	0 %
Vantaa ja Kerava	40 - 60 %	20 - 40 %	1 - 20 %	1 - 20 %	60 - 80 %	0 %
Varsinais-Suomi	1 - 20 %	1 - 20 %		20 - 40 %	20 - 40 %	

Hyvinvointialue	Jonossa 31.12.2025	Terveyskeskuksen tai sairaalan vuodeosastolla	Vuodeosastolla odottavat (arvio)
Etelä-Karjala	87	20 - 40 %	26
Etelä-Pohjanmaa	65	20 - 40 %	20
Etelä-Savo	56	60 - 80 %	39
Helsinki	198	16 %	32
Itä-Uusimaa	28	40 - 60 %	14
Kainuu	28	40 - 60 %	14
Kanta-Häme	87	1 - 20 %	9
Keski-Pohjanmaa	76	1 - 20 %	8
Keski-Suomi	135	1 - 20 %	14
Keski-Uusimaa	49	40 - 60 %	25
Kymenlaakso	87		
Lappi	102	20 - 40 %	31
Länsi-Uusimaa	210	20 - 40 %	63
Pirkanmaa	268		
Pohjanmaa	145	20 - 40 %	44
Pohjois-Karjala	107	40 - 60 %	54
Pohjois-Pohjanmaa	14	1 - 20 %	1
Pohjois-Savo	149	20 - 40 %	45
Päijät-Häme	22	20 - 40 %	7
Satakunta	63	0 %	0
Vantaa ja Kerava	16	1 - 20 %	2
Varsinais-Suomi	259	20 - 40 %	78

 = En osaa sanoa

* Helsinki on ilmoittanut tarkan jakauman seuraamallaan jaotellulla: Kotihoito 37 %, Arviointi- ja kuntoutus + muu lyhytaikaishoito 33 %, Sairaala 16 %, Muu 14 %

Hoivakodissa asutaan keskimäärin 2,2 vuotta

KUINKA PITKÄÄN IKÄÄNTYNEIDEN YMPÄRIVUOROKAUTISESSA HOIVAKODISSA ASUTAAN?

Hyvinvointialue	Keskimääräinen asumisaika vuosissa	Erotus koko Suomen keskiarvoon
Etelä-Karjala	1,7	-0,5
Etelä-Pohjanmaa	2,2	0,0
Etelä-Savo	1,8	-0,4
Helsinki		0,0
Itä-Uusimaa	2,2	0,0
Kainuu	2,0	-0,2
Kanta-Häme	2,3	0,0
Keski-Pohjanmaa		0,0
Keski-Suomi		0,0
Keski-Uusimaa		0,0
Kymenlaakso	4,0	1,8
Lappi		0,0
Länsi-Uusimaa	1,8	-0,5
Pirkanmaa	2,0	-0,2
Pohjanmaa	2,3	0,1
Pohjois-Karjala	3,7	1,5
Pohjois-Pohjanmaa	2,5	0,3
Pohjois-Savo		0,0
Päijät-Häme	2,3	0,0
Satakunta	0,9	-1,3
Vantaa ja Kerava	1,0	-1,2
Varsinais-Suomi	2,8	0,5
Koko Suomi keskimäärin	2,2	

KESKIMÄÄRÄISET ASUMISAJAT VAIHTELEVAT HYVINVOINTIALUEIDEN VÄLILLÄ

- Keskimääräinen asumisaika ikääntyneiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa on 2,2 vuotta
- Keskimääräiset asumisajat vaihtelevat merkittävästi alueiden välillä
  - Pisimmät asumisajat löytyvät Kymenlaaksosta, jossa keskimääräinen asumisaika on neljä vuotta.
  - Lyhimmät asumisajat löytyvät Satakunnasta ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta. Näillä alueilla asumisaika on keskimäärin noin vuoden.
- Eroja asumisajoissa voi selittää esimerkiksi ikääntyneiden yleinen kunto
  - Mikäli ikääntyneet pääsevät hoivakotiin vasta, kun kunto on jo erittäin huono, ei hoivakodissa ehdi asua enää kauaa
- Kattavilla ja laadukkailla kotihoidon palveluilla ja muilla asumispalveluilla voi olla vaikutusta siihen, että ikääntyneet muuttavat hoivakotiin vasta myöhemmässä vaiheessa.

HYVINVOINTIALA

Liite 1: Keskimääräisten odotusaikojen kehitys H1 2024 - H2 2025

Hyvinvointialue	H1 2024	H2 2024	H1 2025	H2 2025
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	73	82	62	65
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	74	69	73	66
Etelä-Savon hyvinvointialue	34	41	29	38
Helsingin kaupunki	20	23	39	55
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	42	77	49	55
Kainuun hyvinvointialue	39	51	45	52
Kanta-Hämeen hyvinvointialue	45	47	47	64
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	92	95	95	81
Keski-Suomen hyvinvointialue	66	58	72	76
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	47	61	85	103
Kymenlaakson hyvinvointialue	45	66	71	83
Lapin hyvinvointialue	43	68	56	54
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	23	43	42	42
Pirkanmaan hyvinvointialue	32	53	57	62
Pohjanmaan hyvinvointialue	88	78	72	76
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	134	79	79	104
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	68	67	58	40
Pohjois-Savon hyvinvointialue				
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	28	25	20	22
Satakunnan hyvinvointialue	40	24	21	30
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	33	35	32	51
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	61	53	66	70
Koko Suomi keskimäärin	54	57	56	61

Liite 2: Jonossa olevien määrän kehitys H1 2024 – H2 2025

Hyvinvointialue	H1 2024	H2 2024	H1 2025	H2 2025
Etelä-Karjalan hyvinvointialue	148	211	123	87
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue	131	107	103	65
Etelä-Savon hyvinvointialue	48	29	16	56
Helsingin kaupunki	156	153	130	198
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue	40	25	30	28
Kainuun hyvinvointialue	33	35	31	28
Kanta-Hämeen hyvinvointialue		64	80	87
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue	78	65	35	76
Keski-Suomen hyvinvointialue	110	182	112	135
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue	60	88	86	49
Kymenlaakson hyvinvointialue	119	90	109	87
Lapin hyvinvointialue	138	126	131	102
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue	110	123	154	210
Pirkanmaan hyvinvointialue	220	210	197	268
Pohjanmaan hyvinvointialue	125	122	120	145
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue	77	46	71	107
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue	101	16	12	14
Pohjois-Savon hyvinvointialue	311	221	185	149
Päijät-Hämeen hyvinvointialue	40	25	27	22
Satakunnan hyvinvointialue	42	23	39	63
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue	48	15	44	16
Varsinais-Suomen hyvinvointialue	277	222	196	259
Koko Suomi yhteensä	2 412	2 198	2 031	2 251

Liite 3: Apulaisoikeusasiamiehen huomautukset asiaan liittyen

Hyvinvointialue	Päivämäärä	Otsikko ja linkki rakaisuun
Pirkanmaa	29.8.2024	<u>PIRKANMAAN HYVINVOINTIALUEEN OHJEISTUS VANHUSTEN YMPÄRIVUOROKAUTISESTA PALVELUASUMISESTA, KOTIUTTAMISESTA JA OSTOPALVELUJEN KÄYTÖSTÄ</u>
Pirkanmaa	31.12.2025	<u>PIRHAN TOIMENPITEET - VANHUSTEN PALVELUASUMISTA KOSKEVA OHJEISTUS</u>
Varsinais-Suomi	17.1.2025	<u>YMPÄRIVUOROKAUTISEN PALVELUASUMISEN JÄRJESTÄMINEN IKÄÄNTYNEILLE VARHASSA</u>